

WARUNKI OGÓLNE

CZĘŚĆ A: POSTANOWIENIA PRAWNE I ADMINISTRACYJNE

ARTYKUŁ II.1 - ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- 1.1 Beneficjent będzie ponosić wyłączną odpowiedzialność za wypełnianie wszelkich spoczywających na nim zobowiązań przewidzianych prawem.
- 1.2 Narodowa Agencja (NA), ani Komisja Europejska (KE) nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody powstałe w trakcie realizacji działania. Tym samym NA i KE nie uzna żadnych żądań odszkodowania i zwrotu towarzyszących jemu kosztów.
- 1.3 Beneficjent obowiązany jest do naprawienia szkody poniesionej przez NA lub KE w wyniku realizacji lub niewłaściwej realizacji działania, chyba że szkoda jest wynikiem działania *sily wyższej*.
- 1.4 Beneficjent będzie ponosił wyłączną odpowiedzialność wobec osób trzecich, w tym za wszelkiego rodzaju szkody poniesione przez nie w trakcie realizacji działania.

ARTYKUŁ 2 - KONFLIKT INTERESÓW

- 2.1. Beneficjent zobowiązuje się podjąć wszelkie konieczne środki w celu zapobieżenia ryzyku konfliktu interesów, który mógłby mieć wpływ na bezstronną i obiektywną realizację Umowy. Rzeczony konflikt interesów mógłby wystąpić w szczególności w wyniku interesu ekonomicznego, powiązań politycznych lub narodowych, powodów rodzinnych lub emocjonalnych, bądź dowolnych innych wspólnych interesów.
- 2.2. O każdej sytuacji stanowiącej lub mogącej doprowadzić do konfliktu interesów w trakcie realizacji należy niezwłocznie poinformować NA w formie pisemnej. Beneficjent podejmie wszelkie konieczne kroki mające na celu natychmiastową naprawę takiej sytuacji.
- 2.3. NA zastrzega sobie prawo do sprawdzenia, czy podjęte kroki są właściwe oraz może zażądać, jeśli okaże się to konieczne, by beneficjent podjął w określonym terminie kroki dodatkowe.

ARTYKUŁ 3 - WŁASNOŚĆ/WYKORZYSTANIE WYNIKÓW

- 3.1 O ile w niniejszej Umowie nie przewidziano inaczej, własność wyników działania, włączając w to prawa własności przemysłowej oraz intelektualnej, jak również raportów i innych związanych z nim dokumentów będzie należeć do Beneficjenta.
- 3.2 Bez uszczerbku dla Artykułu 3.1, Beneficjent przyznaje NA oraz KE prawo do nieodpłatnego korzystania z wyników działania w sposób, jaki uznają za stosowny, pod warunkiem, że nie naruszają tym samym swoich zobowiązań do zachowania poufności lub istniejących praw własności przemysłowej oraz intelektualnej.

ARTYKUŁ 4 - POUFNOŚĆ

NA oraz Beneficjent zobowiązują się zachować poufność wszelkich dokumentów, informacji lub innych materiałów bezpośrednio związanych z przedmiotem Umowy, które zostaną należycie sklasyfikowane jako poufne, jeśli ich ujawnienie mogłoby spowodować poniesienie uszczerbku przez drugą stronę. Strony pozostaną związane tym postanowieniem również po dacie zakończenia działania.

ARTYKUŁ 5 - UPUBLICZNIENIE INFORMACJI

5.1 O ile NA nie przedłoży odmiennego żądania, wszelkie komunikaty lub publikacje przekazywane bądź rozpowszechniane przez Beneficjenta w związku z działaniem, w tym na konferencjach lub seminariach, będą wskazywać, że działanie jest finansowane przez Unię Europejską (UE).

Wszelkie komunikaty lub publikacje przekazywane bądź rozpowszechniane przez Beneficjenta, w każdej formie i na dowolnym nośniku, będą wskazywać, że wyłączna odpowiedzialność spoczywa na autorze, zaś NA, ani KE nie jest odpowiedzialna za żaden przypadek ewentualnego wykorzystania zawartych w nich informacji.

5.2 Beneficjent upoważnia NA oraz KE do publikowania następujących informacji, w dowolnej formie i na dowolnym nośniku, w tym w Internecie:

- nazwiska i adresu Beneficjenta,
- przedmiotu i celu finansowania,
- przyznanego dofinansowania oraz proporcji jego udziału w pokryciu całkowitych kosztów działania.

Na uzasadniony i należycie umotywowany wniosek Beneficjenta NA oraz KE może odstąpić od publikowania powyższych informacji, jeżeli ich ujawnienie naraziłoby na szwank bezpieczeństwo Beneficjenta lub jego interesy.

ARTYKUŁ 6 - EWALUACJA

W każdym przypadku, gdy NA oraz KE lub dowolna organizacja zewnętrzna upoważniona przez NA lub KE, będzie przeprowadzać cząstkową lub końcową ocenę rezultatów działania w zestawieniu z celami danego programu UE, Beneficjent zobowiązuje się udostępnić NA lub KE i/lub osobom przez nie upoważnionym wszelkich dokumentów lub informacji, w tym informacji w postaci elektronicznej, które umożliwią pomyślne przeprowadzenie ewaluacji oraz przyznać im prawa dostępu określone w Artykule 19.

ARTYKUŁ 7 - ZAWIESZENIE WYKONANIA UMOWY

7.1 Beneficjent może zawiesić realizację działania jeśli w wyniku wyjątkowych okoliczności okaże się ona niemożliwa lub nadmiernie utrudniona, szczególnie w przypadkach działania *siły wyższej*. Beneficjent niezwłocznie, poinformuje o tym fakcie NA podając wszystkie przyczyny oraz informacje szczegółowe, jak również przewidywalną datę wznowienia realizacji działania.

7.2 Jeśli NA nie rozwiąże Umowy na podstawie Artykułu 11.2, Beneficjent wznowi realizację gdy tylko pozwolą na to okoliczności i poinformuje o tym NA. Czas trwania działania zostanie przedłużony o okres odpowiadający długości zawieszenia. Zgodnie z Artykułem 13 należy zawrzeć aneks do Umowy w celu przedłużenia okresu trwania działania oraz wprowadzenia wszelkich poprawek, które mogą okazać się konieczne w celu dostosowania działania do nowych warunków realizacji.

ARTYKUŁ 8 - SIŁA WYŻSZA

- 8.1 *Siła wyższa* oznacza wszelkie nieprzewidywalne, wyjątkowe sytuacje lub zdarzenia o charakterze wyjątkowym pozostające poza kontrolą stron, uniemożliwiające którejkolwiek z nich wypełnienie jakichkolwiek spośród jej zobowiązań przewidzianych niniejszą Umową, nie wynikające z błędu lub zaniedbania stron oraz pozostające nie do pokonania pomimo dołożenia wszelkiej należytej staranności. Strona nie wywiązująca się ze zobowiązań umownych nie może powoływać się na usterki sprzętu lub materiałów bądź opóźnienia w ich udostępnieniu (o ile nie są spowodowane *siłą wyższą*), spory pracownicze, strajki lub trudności finansowe jako *siłę wyższą*.
- 8.2 Strona stojąca w obliczu działania *siły wyższej* niezwłocznie poinformuje o tym drugą stronę przy pomocy listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w inny tożsamy sposób, określając naturę zdarzenia, prawdopodobny czas trwania oraz przewidywalne jego skutki.
- 8.3 Żadna ze stron nie zostanie uznana za winną naruszenia swoich zobowiązań przewidzianych Umową jeśli ich wykonanie zostanie uniemożliwione przez *siłę wyższą*. Strony dołożą wszelkich starań w celu zminimalizowania szkód wynikających z działania *siły wyższej*.
- 8.4 Realizacja działania może zostać zawieszona zgodnie z Artykułem 7.

ARTYKUŁ 9 – ZAWIERANIE UMÓW Z PODWYKONAWCAMI / UDZIELANIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

- 9.1 Jeśli przeprowadzenie działania w ramach Umowy z NA wymaga od Beneficjenta zawarcia umów z podwykonawcami generujących koszty działania, które to wchodzi w skład kosztów kwalifikowalnych dofinansowania UE, Beneficjent przy wyborze oferty **będzie kierował się** adekwatnością jakości w stosunku do ceny za nią, jednocześnie zachowując zasadę przejrzystości i równego traktowania potencjalnych podwykonawców w celu uniknięcia wystąpienia jakiegokolwiek konfliktu interesów stron biorących udział w procesie wyboru najlepszej oferty **oraz gdy ma to zastosowanie**, ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity z 2010 r. Dz. U. Nr 113, poz. 759, z późniejszymi zmianami).
- 9.2 Umowy, o których mowa w Artykule 9.1. mogą zostać zawarte tylko w następujących przypadkach:
- (a) mogą one obejmować realizację ograniczonej części działania;
  - (b) uzasadnienie zawierania umów w odniesieniu do Artykułu 9.1 musi uwzględniać naturę działania i to, co jest niezbędne dla jego realizacji;
  - (c) odnośne zadania muszą być wyszczególnione w Załączniku I, a odpowiednie przewidywane koszty muszą być dokładnie wyszczególnione w Załączniku II;

- (d) udzielanie zamówień, które nie zostały wyszczególnione we wniosku o dofinansowanie podczas realizacji działania może mieć miejsce wyłącznie po uzyskaniu uprzedniego zatwierdzenia na piśmie od NA;
- (e) Beneficjent będzie ponosić wyłączną odpowiedzialność za realizację działania i jego zgodność z postanowieniami Umowy z NA; Beneficjent obowiązany jest zawrzeć niezbędne zapisy w ramach umów z podwykonawcami w celu zapewnienia, iż ci ostatni zrzekają się wszelkich praw wynikających z jej podpisania w odniesieniu do NA, w zakresie Umowy Beneficjenta z NA;
- (f) Beneficjent obowiązany jest zawrzeć niezbędne zapisy w ramach umów z podwykonawcami w celu zapewnienia, iż Artykuły 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10 i 19 Warunków Ogólnych mające zastosowanie do Umowy z NA, mają również zastosowanie do umów zawartych z podwykonawcami.

ARTYKUŁ 10 - CESJA

10.1 Wszelkie roszczenia wynikające z niniejszej Umowy, a przysługujące Beneficjentowi wobec NA nie mogą być przenoszone na osoby trzecie.

10.2 W wyjątkowych okolicznościach, jeśli uzasadnia to sytuacja, na pisemny wniosek Beneficjenta, NA może wyrazić zgodę na przeniesienie na stronę trzecią realizacji całej Umowy lub jej części oraz wynikających z niej płatności. Pod rygorem nieważności, przeniesienie Umowy na stronę trzecią może nastąpić jedynie po pisemnej zgodzie NA. W przypadku jej braku lub stwierdzenia błędnej oceny warunków takiej cesji, przeniesienie nie posiada mocy prawnej w stosunku do NA.

10.3 W żadnych okolicznościach cesja taka nie będzie oznaczała zwolnienia Beneficjenta z jego zobowiązań wobec NA.

ARTYKUŁ 11 – ROZWIĄZANIE UMOWY

11.1 Rozwiązanie Umowy przez Beneficjenta

W należycie uzasadnionych przypadkach Beneficjent uprawniony jest do wycofania swojej prośby o dofinansowanie i rozwiązania Umowy za pisemnym wypowiedzeniem z podaniem przyczyn jego dokonania, bez konieczności zapłaty odszkodowania z tego tytułu, z zachowaniem 60 dniowego okresu wypowiedzenia. W przypadku niepodania przyczyn lub w przypadku nie uznania podanych przyczyn przez NA, wypowiedzenie Umowy przez Beneficjenta uznane będzie za nieuzasadnione, ze skutkami określonymi w Artykule 11.4.

11.2 Rozwiązanie Umowy przez NA

NA może rozwiązać Umowę bez konieczności wypłaty odszkodowania w następujących przypadkach:

- (a) w przypadku zmiany sytuacji prawnej, finansowej, technicznej, organizacyjnej lub własnościowej Beneficjenta, która to zmiana będzie mogła mieć znaczny wpływ na Umowę lub będzie stanowić podstawę do zakwestionowania decyzji o przyznaniu dofinansowania;

- (b) jeśli Beneficjent nie dopełni istotnego zobowiązania spoczywającego na nim na podstawie warunków Umowy wraz z Załącznikami do niej;
- (c) w przypadku działania *sily wyzszej*, zgodnie z Artykułem II.8, lub jeśli działanie zostało zawieszono w wyniku okoliczności wyjątkowych, zgodnie z Artykułem 7;
- (d) jeśli zostanie ogłoszona upadłość Beneficjenta, wszczęte zostanie w stosunku do niego postępowanie likwidacyjne lub układowe lub zostanie przeprowadzone wobec niego jakiegokolwiek inne postępowanie o podobnym charakterze;
- (e) jeżeli NA ma dowody lub uzasadnione podejrzenia, co do popełnienia wykroczenia służbowego przez Beneficjenta lub inne *powiązane* z Beneficjentem *podmioty* lub *osoby*;
- (f) jeśli Beneficjent nie wywiązuje się z obowiązku uiszczania należności publicznoprawnych w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz podatków;
- (g) jeśli NA ma dowody lub uzasadnione podejrzenia wobec Beneficjenta, jak również w stosunku do innych, *powiązanych* z Beneficjentem *podmiotów* lub *osób*, związane z oszustwami, korupcją, ze związkami z organizacją przestępczą lub co do innej nielegalnej działalności godzącej w interesy finansowe UE;
- (h) jeśli NA ma dowody lub uzasadnione podejrzenia co do dopuszczenia się przez Beneficjenta lub inne powiązane z Beneficjentem podmioty lub osoby istotnego błędu, nieprawidłowości lub oszustwa w procedurze przyznawania lub wydatkowania dofinansowania;
- (i) jeśli Beneficjent w celu uzyskania dofinansowania przewidzianego niniejszą Umową, złożył fałszywe oświadczenie lub przedłożył raport niezgodny z rzeczywistością.

W przypadkach, o których mowa w powyższych punktach (e), (g) i (h), przez *osobę powiązaną* z Beneficjentem należy rozumieć wszelkie osoby fizyczne uprawnione do reprezentowania, podejmowania decyzji lub nadzoru w stosunku do Beneficjenta. Przez *podmiot powiązany* z beneficjentem należy w szczególności rozumieć podmioty spełniające kryteria określone w Artykule 1 Siódmej Dyrektywy Rady 83/394/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r.

11.3 Procedura rozwiązania Umowy

Procedura inicjowana jest przy pomocy listu poleconego za potwierdzeniem odbioru lub w inny tożsamy sposób.

W przypadkach, o których mowa w punktach (a), (b), (d), (e), (g) i (h) Artykułu 11.2 Beneficjentowi będzie przysługiwać 30 dni na przedłożenie swoich spostrzeżeń oraz podjęcie wszelkich kroków koniecznych do zagwarantowania nieprzerwanej realizacji jego zobowiązań wynikających z Umowy. Jeśli NA nie potwierdzi przyjęcia w/w

sposprzeżeń przekazując pisemną aprobatę w ciągu 30 dni od daty ich otrzymania, procedura będzie kontynuowana.

W przypadku przekazania wypowiedzenia rozwiązanie nastąpi na koniec okresu wypowiedzenia, który będzie biegł od daty otrzymania powiadomienia o decyzji NA w sprawie rozwiązania Umowy.

W przypadkach, o których mowa w punktach (c), (f) oraz (i) Artykułu 11.2, rozwiązanie Umowy nastąpi bez zachowania okresu wypowiedzenia. W przypadku tym rozwiązanie Umowy następuje z dniem następującym po dniu, w którym Beneficjent otrzymał informację NA o rozwiązaniu Umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.

11.4 Skutki rozwiązania Umowy

W przypadku rozwiązania Umowy, płatności ze strony NA zostaną ograniczone do uprawnionych kosztów rzeczywiście poniesionych przez Beneficjenta do dnia rozwiązania, zgodnie z Artykułem 17. Koszty związane ze zobowiązaniami bieżącymi, których termin wykonania przypada po rozwiązaniu, nie będą uwzględniane.

Beneficjent będzie miał 60 dni od daty rozwiązania Umowy, podanej do informacji przez NA, na złożenie wniosku o płatność końcową zgodnie z Artykułem 15.4. Jeśli w tym terminie nie wpłynię wniosku o płatność końcową, NA nie zwróci wydatków poniesionych przez Beneficjenta do dnia rozwiązania i odzyska wszelkie kwoty jeśli ich wykorzystanie nie będzie uzasadnione merytorycznymi oraz finansowymi sprawozdaniami z realizacji zatwierdzonymi przez NA.

W drodze wyjątku, na koniec okresu wypowiedzenia, o którym mowa w Artykule 11.3, jeśli przyczyną rozwiązania Umowy przez NA jest nieprzedstawienie przez Beneficjenta końcowego sprawozdania technicznego z realizacji oraz sprawozdania finansowego w terminie określonym w Artykule IV.4, zaś Beneficjent nie dopełni tego zobowiązania w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania pisemnego przypomnienia przesłanego przez NA listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub w inny tożsamy sposób, NA nie zwróci wydatków poniesionych przez Beneficjenta do dnia zakończenia działania oraz odzyska wszelkie kwoty jeśli ich wykorzystanie nie będzie uzasadnione technicznymi sprawozdaniami z realizacji oraz sprawozdaniami finansowymi zatwierdzonymi przez NA.

W drodze wyjątku, jeśli Umowa zostanie niewłaściwie rozwiązana przez Beneficjenta lub zostanie rozwiązana przez NA z przyczyn podanych w punktach (a), (e), (g), (h) lub (i) Artykułu 11.2, NA może zażądać częściowego lub całkowitego zwrotu sum już wypłaconych w związku z Umową na podstawie technicznych sprawozdań z realizacji oraz sprawozdań finansowych zatwierdzonych przez NA, proporcjonalnie do wagi danych przewinień oraz po umożliwieniu Beneficjentowi przedłożenia jego spostrzeżeń.

ARTYKUŁ 12 - KARY UMOWNE

- 12.1. Na mocy Rozporządzenia Finansowego mającego zastosowanie do ogólnego budżetu UE, w przypadku naruszenia postanowień niniejszej Umowy Beneficjent obowiązany jest do zapłaty kary umownej wynoszącej od 2% do 10% przyznanego Umową dofinansowania, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

- 12.2. W przypadku naruszenia Umowy powtarzającego się w przeciągu pięciu lat, stawka kary może wzrosnąć od 4% do 20%.
- 12.3. W przypadku, gdy Beneficjent złożył fałszywe oświadczenie w sprawie dofinansowania w formie ryczału, NA może nałożyć karę umowną w wysokości do 50% całkowitej kwoty ryczału.
- 12.4. NA przekaze Beneficjentowi decyzję o nałożeniu kary umownej w formie pisemnej.

ARTYKUŁ 13 – ZMIANY UMOWY

- 13.1 Wszelkie zmiany warunków dofinansowania wymagają zawarcia stosownego Aneksu w formie pisemnej do niniejszej Umowy, pod rygorem nieważności.
- 13.2 Celem ani skutkiem zmian Umowy nie może być zasadnicza modyfikacja jej postanowień, jeśli miałyby to poddać w wątpliwość decyzję o przyznaniu dofinansowania lub naruszyć zasadę równego traktowania pozostałych wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie.
- 13.3 Wnosząc o dokonanie zmiany Umowy, Beneficjent obowiązany jest przekazać stosowny wniosek do NA z odpowiednim wyprzedzeniem w stosunku do dnia, w którym zmiana ma wejść w życie, a w każdym przypadku, w terminie co najmniej jednego miesiąca przed datą zakończenia realizacji projektu, z wyjątkiem przypadków odpowiednio uzasadnionych przez Beneficjenta i zatwierdzonych przez NA.

CZĘŚĆ B - POSTANOWIENIA FINANSOWE

ARTYKUŁ 14 - KOSZTY KWALIFIKOWALNE

- 14.1 Koszty kwalifikowalne działania są to koszty rzeczywiście poniesione przez Beneficjenta, które spełniają następujące kryteria:
- są poniesione w okresie realizacji działania ustalonym w Artykule II.3 Umowy z wyjątkiem kosztów związanych ze sprawozdaniem końcowym i świadectwem audytu sprawozdań finansowych z realizacji działania i związanej z nim dokumentacji i ewidencji księgowej;
  - są związane z przedmiotem niniejszej Umowy i wskazane w dołączonym do niej budżecie szacunkowym;
  - są nieodzowne do realizacji działania objętego Umową;
  - są identyfikowalne i weryfikowalne, a w szczególności wprowadzone do ewidencji księgowej Beneficjenta zgodnie z zasadami ustawy o rachunkowości danego kraju, właściwego miejscu zarejestrowania działalności Beneficjenta, w tym zgodnie z obowiązującymi tam zasadami księgowania kosztów;
  - są zgodne z wymogami przepisów podatkowych i ubezpieczeń społecznych;

- są uzasadnione i odpowiadają wymogom profesjonalnego zarządzania finansowego, odnosząc się szczególnie do gospodarności i efektywności;

Dofinansowanie kosztów kwalifikowalnych z funduszy UE może przyjmować następujące formy, zgodnie z kategoriami kosztów i Warunkami Szczególnymi niniejszej Umowy:

- zwrot określonej części, rzeczywiście poniesionych kosztów kwalifikowalnych;
- ryczałt;
- stawki ryczałtowe lub procentowe ustalone dla określonych kosztów jednostkowych.

Stosowane przez Beneficjenta wewnętrzne procedury księgowości i audytu muszą umożliwiać bezpośrednie powiązanie deklarowanych kosztów i przychodów z ewidencją księgową i dokumentacją pomocniczą.

14.2 Kwalifikowalne koszty bezpośrednie działania to koszty zgodne z zasadami zawartymi w Artykule 14.1, w tym, pozwalające na identyfikację ich bezpośrednio z realizacją działania i na bezpośrednie zaksięgowanie ich w jego ciężar oraz spełniające kryteria poprzedniego Artykułu, a w szczególności są to:

- koszty personelu przewidziane na realizację działania, zawierające rzeczywistą pensję wraz z ustawowymi obciążeniami włączonymi do wynagrodzenia, w tym, ubezpieczeniem społecznym, pod warunkiem nie przekroczenia średnich stawek zgodnych z polityką płacową organizacji Beneficjenta - wynagrodzenie pracowników administracji publicznej jest kosztem kwalifikowanym pod warunkiem, że nie zostałyby poniesiony przez instytucję publiczną jeśli by ta ostaną nie podjęła się realizacji działania;
- koszty podróży i pobytu dla personelu uczestniczącego w realizacji działania, o ile mieszczą się one w zakresie stosowanej praktyki rozliczania kosztów w organizacji Beneficjenta, w tym nie przekraczają stawek tam stosowanych, które to jednocześnie nie przekraczają limitów zatwierdzanych corocznie przez KE;
- koszt zakupu sprzętu (nowego lub używanego), pod warunkiem, że jest on amortyzowany zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi i księgowymi stosowanymi przez Beneficjenta w stosunku do tego samego rodzaju sprzętu - NA może wziąć pod uwagę jedynie część utraty wartości sprzętu odpowiadającego czasowi trwania działania i proporcji rzeczywistego jego wykorzystania do celów realizacji działania, z wyjątkiem sytuacji, kiedy charakter i/lub kontekst tego wykorzystywania uzasadnia inne potraktowanie przez NA;
- koszty towarów konsumpcyjnych i dostaw, o ile są one możliwe do zidentyfikowania i powiązania z realizacją działania;
- koszty wynikające z innych umów zawartych przez Beneficjenta w celu realizacji projektu, pod warunkiem, że spełniają warunki określone Artykułem 9;
- koszty wynikające bezpośrednio z wymagań narzuconych przez niniejszą Umowę (rozpowszechnianie informacji, konkretna ewaluacja projektu, audyty, tłumaczenia,

powielanie, itd.), w tym, koszty wszelkich usług finansowych (szczególnie koszt gwarancji finansowych).

- 14.3 Kwalifikowalnymi kosztami pośrednimi działania są takie koszty, których przy należyтым zachowaniu warunków kwalifikacji określonych Artykułem 14.1 nie można zidentyfikować jako koszty bezpośrednio związane z realizacją działania, których nie można zaksięgować w jego ciężar, ale które Beneficjent może zidentyfikować i uzasadnić przy użyciu swojego systemu księgowego jako poniesione w związku z kwalifikowalnymi kosztami bezpośrednimi. Kwalifikowalne koszty pośrednie nie mogą zawierać żadnych kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich.

W drodze odstępstwa od Artykułu 14.1, koszty pośrednie poniesione w związku z realizacją działania mogą być uznane jako kwalifikowane i dofinansowane w formie ryczałtu w kwocie nie większej niż 7% całkowitej kwoty kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich. Jeśli zapisy Artykułu III.2 dotyczą dofinansowania kosztów pośrednich w formie ryczałtu, poniesione koszty pośrednie nie muszą być potwierdzone dokumentami księgowymi.

- 14.4 Następujące koszty nie będą uznane za kwalifikowalne:
- zwrot na kapitale;
  - zadłużenie oraz koszty obsługi zadłużenia;
  - rezerwy na straty lub potencjalne przyszłe zobowiązania;
  - odsetki należne stronom trzecim;
  - wierzytelności wątpliwe;
  - straty na operacjach walutowych;
  - kwoty podatku VAT, chyba że Beneficjent może wykazać, że nie jest w stanie go odzyskać;
  - koszty zgłoszone przez Beneficjenta i pokryte w ramach innego projektu lub programu finansowanego przez UE;
  - nadmierne lub lekkomyślne wydatki.
- 14.5 Wkład rzeczowy nie stanowi kosztu kwalifikowalnego. Tym niemniej, w uzasadnionych przypadkach, NA może zgodzić się, by wpływy w budżecie działania, o którym mowa w Artykule III.3, składały się w całości lub w części z wkładu rzeczowego. W takim przypadku wykazana wartość wkładu rzeczowego nie może przekroczyć:
- kosztów rzeczywiście poniesionych i należycie potwierdzonych dokumentami księgowymi stron trzecich, które dokonały tych wkładów na rzecz Beneficjenta nieodpłatnie i same ponoszą towarzyszące temu koszty;
  - kosztów ogólnie akceptowanych w odniesieniu do ich wartości rynkowej, dla danego typu wkładu, w przypadku gdy żadne koszty z tym związane nie zostały poniesione.

Powyższa możliwość nie dotyczy wkładu w formie budynków.

W przypadku wykazywania wkładu rzeczowego, należy mu przypisać wartość finansową w przychodach działania, jako wkład rzeczowy, która następnie zostanie uwzględniona w kosztach działania, jako koszty nie kwalifikowalne. Beneficjent zobowiązuje się do uzyskania wkładów zgodnie z postanowieniami Umowy.

- 14.6 Na zasadzie odstępstwa od Artykułu 14.3, koszty pośrednie w ramach przyznanego Beneficjentowi dofinansowania działania nie będą uznane za kwalifikowane, jeśli ten ostatni, w tym samym okresie, otrzymuje od NA lub KE dofinansowanie związane z jego działalnością operacyjną.

ARTYKUŁ II.15 - WNIOSKI O PŁATNOŚĆ

Płatności są dokonywane zgodnie z postanowieniami Artykułu IV Warunków Szczególnych.

15.1 Finansowanie zaliczkowe

Celem finansowania zaliczkowego jest zapewnienie płynnego finansowania projektu przez Beneficjenta.

NA może zażądać od Beneficjenta by dostarczył gwarancję finansową wydaną przez bank lub przez uprawnioną do tego instytucję finansową założoną w jednym z państw członkowskich UE.

Gwarant jest pierwszym gwarantem i nie może domagać się, by NA dochodziła swoich roszczeń od głównego dłużnika (Beneficjenta).

Gwarancja finansowa pozostanie w mocy do czasu zrealizowania przez NA płatności końcowej. NA zwolni gwarancję w terminie 30 dni od dnia dokonania płatności końcowej.

15.2 Kolejne płatności w ramach finansowania zaliczkowego

W przypadku, gdy finansowanie zaliczkowe realizowane jest w kilku ratach, Beneficjent może wystąpić o kolejną płatność zaliczkową, gdy wykorzystał już odpowiednią część poprzedniej płatności, zgodnie z postanowieniami Artykułu IV o dalszym finansowaniu zaliczkowym. Do wniosku będą dołączone następujące dokumenty:

- szczegółowa lista faktycznie poniesionych uprawnionych kosztów;
- gdy wymaga tego Artykuł IV, gwarancja finansowa zgodnie z Artykułem 15.1;
- gdy wymaga tego Artykuł IV, świadectwo przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych i ksiąg rachunkowych projektu wystawione przez biegłego rewidenta lub w przypadku instytucji publicznych przez kompetentnego i niezależnego urzędnika;
- wszelkie inne dokumenty uzasadniające wniosek o kolejną płatność w ramach finansowania zaliczkowego.

Dokumenty załączone do wniosku o płatność zostaną przygotowane zgodnie z wymogami Artykułu V i Załączników do niniejszej Umowy.

15.3 Płatność cząstkowa

Nie ma zastosowania

15.4 Płatność końcowa

Płatność końcowa, która może nastąpić tylko raz, dokonywana jest po zakończeniu działania na podstawie rzeczywistej realizacji oraz kosztów rzeczywiście poniesionych przez Beneficjenta podczas realizacji działania. Może ona przyjąć formę polecenia zwrotu w przypadkach, gdy całkowita suma wcześniejszych płatności przekracza kwotę ostatecznie zatwierdzonego dofinansowania końcowego określonego zgodnie z Artykułem 17.

W stosownym terminie wskazanym w Artykule IV Umowy Beneficjent przedłoży wniosek o płatność końcową wraz z następującymi dokumentami:

- sprawozdanie końcowe z realizacji projektu;
- końcowe, szczegółowe sprawozdanie finansowe uzasadniające wniosek o płatność końcową zawierające rzeczywiście poniesione koszty kwalifikowalne zgodnie ze strukturą szacunkowego budżetu działania, będące jego procentowym udziałem w całkowitych i rzeczywiście poniesionych kosztach kwalifikowalnych działania;
- dane jakościowe i ilościowe konieczne do uzasadnienia wniosku o dofinansowanie w formie ryczału lub stawek ryczałtowych ustalonych dla określonych kosztów jednostkowych lub procentowo na podstawie faktycznej realizacji działania, jeśli ma zastosowanie Artykuł III.3;
- pełne zestawienie zbiorcze wpływów i wydatków projektu;
- gdy wymaga tego Artykuł IV, zaświadczenie z realizacji działania na podstawie przeprowadzonego badania dokumentów finansowych i związanych z nimi zapisów na kontach w ewidencji księgowej odnoszącej się do działania, wystawione przez biegłego rewidenta lub w przypadku instytucji publicznych przez kompetentnego niezależnego urzędnika państwowego - świadectwo to stwierdzać będzie, zgodnie z metodologią zaakceptowaną przez NA, że koszty i wpływy w sprawozdaniu finansowym, stanowiące podstawę wniosku o płatność, są rzeczywiste, prawidłowo zaksięgowane, poniesione i kwalifikowalne zgodnie z Umową.

Dokumenty przedstawione wraz z wnioskiem o wypłatę zostaną sporządzone zgodnie z Artykułem V i Załącznikami. Beneficjent poświadczy, że informacje przedstawione we wniosku o dokonanie płatności są pełne, wiarygodne i prawdziwe oraz że poniesione koszty i wszystkie wpływy zostały ujęte w sprawozdaniu, tym samym można uznać je za kwalifikowalne zgodnie z Umową, jak również wniosek o płatność jest poparty właściwymi dokumentami, możliwymi do zweryfikowania.

Po otrzymaniu powyższych dokumentów, NA w terminie określonym w Artykule IV, uprawniona jest do:

- zatwierdzenia sprawozdania końcowego z realizacji projektu;
- żądania dodatkowych dokumentów lub informacji, niezbędnych w jej ocenie do zatwierdzenia sprawozdania;
- odmowy zatwierdzenia sprawozdania i zażądania złożenia nowego sprawozdania.

Jeśli w określonym powyżej terminie przeznaczonym na badanie, NA nie przekaże pisemnej odpowiedzi, sprawozdanie należy uznać za przyjęte. Przyjęcie sprawozdania towarzyszącego wnioskowi o płatność nie będzie skutkowało uznaniem ich prawidłowości lub autentyczności, kompletności oraz prawidłowości oświadczeń i informacji, które zawiera.

Zażądanie dodatkowych informacji lub nowego sprawozdania od Beneficjenta wymaga formy pisemnej.

Jeśli zażądane zostaną dodatkowe informacje lub nowe sprawozdanie, to termin na badanie zostanie przedłużony o czas potrzebny na uzyskanie tych informacji. Żądania dodatkowych informacji lub nowego sprawozdania wraz z powiadomieniem o przedłużeniu czasu badania sprawozdania będą przekazywane Beneficjentowi w oficjalnym piśmie. Beneficjentowi będzie przysługiwał termin określony w Artykule IV na przedłożenie żądanych informacji lub nowych dokumentów.

Przedłużenie terminu zatwierdzenia sprawozdania może opóźnić dokonanie płatności o taki sam okres.

Gdy sprawozdanie zostanie odrzucone i przedstawione zostanie żądanie przedłożenia nowego sprawozdania, zastosowana będzie procedura opisana w niniejszym Artykule.

W przypadku powtórnego odrzucenia NA zastrzega sobie prawo do rozwiązania Umowy z powołaniem na Artykuł 11.2(b).

ARTYKUŁ 16 - OGÓLNE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE PŁATNOŚCI

16.1 Płatności będą dokonywane przez NA w walucie euro. O ile Warunki Szczególne nie określają dokładnych postanowień, wszelkie przeliczenia kosztów rzeczywistych na euro będą dokonywane według dziennego kursu opublikowanego w Dzienniku Urzędowym UE lub według miesięcznego obrachunkowego kursu ustanawianego przez KE, opublikowanego na jej stronie internetowej w dniu dokonania płatności zaliczkowej przez NA.

16.1.1 NA może w dowolnej chwili zawiesić okres płatności ustalony w Artykule IV powiadamiając Beneficjenta, że jego wniosek o płatność nie może zostać zrealizowany, ponieważ nie jest zgodny z postanowieniami Umowy lub stosowna dokumentacja źródłowa nie została przedłożona albo zachodzi podejrzenie, że część wydatków uwzględnionych w sprawozdaniu finansowym nie jest kwalifikowalna.

NA może w dowolnej chwili zawiesić dokonywanie przez siebie płatności jeśli zostanie stwierdzone lub będzie zachodzić podejrzenie, że Beneficjent naruszył postanowienia Umowy, w szczególności w następstwie audytów i kontroli przewidzianych w Artykule 19.

NA może także zawiesić dokonywanie przez siebie płatności:

- jeśli będzie zachodzić podejrzenie, że Beneficjent dopuścił się nieprawidłowości w trakcie realizacji niniejszej Umowy;
- jeśli zostanie stwierdzone lub będzie zachodzić podejrzenie, że Beneficjent dopuścił się nieprawidłowości w trakcie realizacji innych umów dofinansowanych z *Budżetu Ogólnego UE* lub z innych funduszy przez nią zarządzanych. W takich przypadkach, dokonywanie płatności zostanie zawieszona tylko wtedy, jeśli stwierdzona lub podejrzewana nieprawidłowość może mieć wpływ na realizację niniejszej Umowy.

O każdym przypadku takiego zawieszenia, tak szybko jak to możliwe, NA poinformuje Beneficjenta podając powody zawieszenia, listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub w inny tożsamy sposób.

Zawieszenie wejdzie w życie w dniu wysłania powiadomienia przez NA. Wznowienie obowiązującego w Umowie okresu płatności nastąpi począwszy od dnia, w którym zarejestrowany zostanie prawidłowo sporządzony wniosek o płatność lub w którym otrzymana zostanie żądana dokumentacja źródłowa, bądź począwszy od zakończenia okresu zawieszenia, zgodnie z informacją przekazaną przez NA.

- 16.3 W momencie upływu okresu płatności przewidzianego w Artykule IV oraz bez uszczerbku dla Artykułu 16.2, Beneficjent będzie uprawniony do roszczenia odsetek z tytułu opóźnionej płatności wg stopy stosowanej przez Europejski Bank Centralny dla prowadzonych przez siebie głównych operacji refinansowania w euro podwyższonej o trzy i pół punktu $\pm$ stopa referencyjna, której dotyczy zwiększenie będzie stopą obowiązującą w pierwszym dniu miesiąca, w którym przypada końcowa data płatności, zgodnie z publikacją w serii C Dziennika Urzędowego UE. Przepis ten nie będzie miał zastosowania w stosunku do Beneficjentów będących organami władzy państwowej w państwach członkowskich UE.

Odsetki od opóźnionej płatności będą pokrywać okres od końcowej daty płatności - z jej wyłączeniem, do dnia płatności zdefiniowanego w Artykule 16.1, włącznie. Odsetki nie będą traktowane jako wpływ na poczet działania dla celów określenia ostatecznego zatwierdzonego dofinansowania w rozumieniu Artykułu 17.4. Zawieszenie płatności przez NA nie może być uznawane za opóźnienie płatności.

W drodze wyjątku, jeśli odsetki obliczone zgodnie z warunkami dwóch poprzednich akapitów niniejszego Artykułu są niższe lub równe kwocie 200 euro, będą one wypłacane Beneficjentowi tylko na jego przedłożone żądanie, w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania opóźnionej płatności.

- 16.4 NA pomniejszy kwotę płatności końcowej o odsetki powstałe od kwot finansowania zaliczkowego, jeśli ich wartość przekroczy kwotę 50 000 euro¹, zgodnie z Artykułem IV. Odsetki te nie będą rozumiane jako zysk w rozumieniu Artykułu 17.4.

---

¹ W przypadku projektów w ramach polityki zagranicznej UE, kwota ta wynosi 250 000 euro. W przypadku operacji w ramach zarządzania kryzysowego i akcji pomocy humanitarnej, odsetki powinny być

W przypadku gdy finansowanie zaliczkowe przekracza kwotę 750 000 euro na rok kalendarzowy, odsetki powinny być odzyskiwane na końcu każdego okresu sprawozdawczego. Mając na uwadze ryzyko związane z zarządzaniem oraz uwzględniając charakter finansowanego działania, NA może odzyskiwać odsetki powstałe od finansowania zaliczkowego nie przekraczającego kwoty 750 000 euro przynajmniej raz w roku.

W przypadku gdy powstałe odsetki przekraczają kwotę płatności końcowej, należnej Beneficjentowi zgodnie z Artykułem 15.4 lub zostały naliczone od płatności zaliczkowych, o których mowa w poprzednich akapitach niniejszego Artykułu, NA odzyska je zgodnie z Artykułem 18.

NA nie przysługują roszczenia z tytułu odsetek narosłych od płatności zaliczkowych przekazanych z budżetu UE na konta bankowe należące do NA.

- 16.5 Beneficjent ma 30 dni, od dnia otrzymania od NA powiadomienia o ostatecznej zatwierdzonej kwocie dofinansowania, tym samym o wartości końcowej płatności lub żądania zwrotu środków, zgodnie z przepisami Artykułu 17, a przy braku takiego powiadomienia, od daty otrzymania od NA płatności końcowej, na wystąpienie o wyjaśnienia dotyczące sposobu ustalenia przez NA ostatecznej kwoty dofinansowania, podając powody jej kwestionowania. Po upływie wspomnianego terminu, jakiegokolwiek wystąpienia w tej sprawie nie będą uwzględniane. NA zobowiązana jest udzielić Beneficjentowi odpowiedzi na piśmie w terminie 30 dni od otrzymania takiego wystąpienia, podając uzasadnienie sposobu obliczenia ostatecznej kwoty dofinansowania.

Procedura ta nie ogranicza prawa Beneficjenta do odwołania się od decyzji NA, zgodnie z Artykułem VIII. Przepisy prawa UE, w tym zakresie stanowią, iż odwołanie takie należy złożyć w terminie dwóch miesięcy od powiadomienia strony odwołującej się o decyzji, lub przy braku takiego powiadomienia, od dnia, w którym strona odwołująca się dowiedziała się o decyzji.

ARTYKUŁ 17 - OKREŚLENIE WYSOKOŚCI KWOTY OSTATECZNEGO DOFINANSOWANIA

- 17.1 Z zastrzeżeniem informacji otrzymanych następczo zgodnie z Artykułem 19, NA ustali ostateczną kwotę dofinansowania do przekazania Beneficjentowi na podstawie zatwierdzonych przez nią dokumentów, o których mowa w Artykule 15.4.
- 17.2 Całkowita kwota wypłacona Beneficjentowi przez NA nie może w żadnych okolicznościach przekroczyć maksymalnej kwoty dofinansowania przewidzianej w Artykule III.3, nawet jeśli całkowite rzeczywiste koszty uprawnione przekraczają szacowane całkowite koszty kwalifikowalne, określone w Artykule III.1.
- 17.3 W przypadku kosztów kwalifikowanych finansowanych na zasadzie udziału procentowego, jeśli rzeczywiste koszty kwalifikowalne działania są niższe niż szacowane całkowite koszty, całkowita kwota wypłacona Beneficjentowi przez NA

---

odzyskiwane jeśli przekroczą 750 000 euro na końcu roku finansowego i jeśli dotyczy okresu dłuższego niż 12 miesięcy.

powinna być ustalona na podstawie stawki procentowej dofinansowania UE określonej w Artykule III.3, zastosowanej do rzeczywistych kwalifikowalnych kosztów działania i zatwierdzonych przez NA. W przypadku kosztów kwalifikowanych finansowanych przez NA w formie ryczału, całkowita kwota dofinansowania będzie ustalona z zastosowaniem odnoszących się do tego zasad, z uwzględnieniem rzeczywistego stanu realizacji działania.

W przypadku kosztów kwalifikowalnych finansowanych przez NA wg stawek ryczałtowych ustalonych dla określonych kosztów jednostkowych, całkowita kwota dofinansowania jest ograniczona w każdym przypadku do właściwych limitów określonych w Artykule III.4. Jeśli specyficzne warunki będące podstawą przyznania dofinansowania określone w Warunkach Szczególnych Umowy nie są spełnione lub w momencie zakończenia działania są spełnione tylko częściowo, NA cofnie lub zredukuje swoje dofinansowanie zgodnie z rzeczywistym stopniem spełnienia warunków lub wymogów.

- 17.4 Beneficjent zgadza się, że dofinansowanie ograniczone będzie do kwoty niezbędnej do zrównoważenia wpływów i wydatków z tytułu projektu i nie może w żadnym przypadku przynieść mu jakiegokolwiek zysku.

W rozumieniu niniejszej Umowy zysk oznacza jakąkolwiek nadwyżkę wszelkich rzeczywistych wpływów z tytułu realizacji działania wobec całkowitych rzeczywistych kosztów działania. Za rzeczywiste wpływy będą uznane te wcześniej założone, zaistniałe lub potwierdzone na dzień, w którym Beneficjent zwraca się o wypłacenie płatności końcowej, których przeznaczeniem jest pokrycie kosztów kwalifikowanych działania nie sfinansowanych z dofinansowania UE, do których będzie dodana kwota dofinansowania NA, ustalona przy zastosowaniu zasad określonych w ustępach Artykule 17.2 i 17.3. Dla celów niniejszego artykułu pod uwagę będą brane jedynie rzeczywiście poniesione koszty mieszczące się w jednej z kategorii szacowanego budżetu, o których mowa w Artykule III.1 i zawarte w Załączniku II - niekwalifikowalne koszty będą pokrywane zawsze ze środków innych niż fundusze UE.

Wszelkie nadwyżki ustalone w ten sposób powodować będą odpowiednie zmniejszenie kwoty przyznanego dofinansowania.

- 17.5 Z zastrzeżeniem prawa do rozwiązania Umowy zgodnie z Artykułem II.11 oraz z zastrzeżeniem uprawnienia NA do zastosowania kar, o których mowa w Artykule II.12, jeśli projekt nie jest realizowany lub jest realizowany w sposób niewłaściwy, jedynie w części lub z opóźnieniem, NA może zmniejszyć początkowo przyznaną kwotę dofinansowania odpowiednio do stopnia rzeczywiście zrealizowanego działania na warunkach określonych w Umowie.
- 17.6 W oparciu o ostateczną kwotę dofinansowania wyliczoną w przedstawiony powyżej sposób, a także w oparciu o zsumowane płatności już dokonane zgodnie z warunkami niniejszej Umowy, NA obliczy kwotę pozostałą do wypłacenia i stanowiącą równowartość sumy nadal należnej Beneficjentowi. Jeżeli łączna kwota wypłacona przez NA przekracza ostateczną zatwierdzoną przez NA kwotę dofinansowania, NA wystosuje do Beneficjenta żądanie zwrotu nadpłaconej kwoty.

ARTYKUŁ 18 - ZWROT

- 18.1 Jeśli jakakolwiek kwota zostanie wypłacona Beneficjentowi nienależnie lub jeśli zwrot będzie uzasadniony warunkami Umowy, Beneficjent zobowiązuje się zwrócić NA daną kwotę na warunkach oraz w terminie, jaki NA może określić.
- 18.2 Jeśli Beneficjent nie dokona zwrotu w terminie ustalonym przez NA, od należnej sumy zostaną naliczone odsetki wg stopy wskazanej w Artykule 16.3. Odsetki od opóźnionych płatności będą obejmowały okres od terminu płatności z jego wyłączeniem do dnia, w którym NA otrzyma całość należnej kwoty, włącznie. Każda spłata częściowa zostanie zaliczona najpierw na poczet opłat i odsetek od opóźnionej płatności, a następnie na poczet kwoty głównej.
- 18.3 W przypadku, gdy Beneficjent nie zwróci wskazanej kwoty w stosownym terminie, NA może ją odzyskać z innych kwot należnych Beneficjentowi od NA, powiadomiwszy go listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub w inny tożsamy sposób albo NA może też skorzystać z gwarancji finansowej zgodnie z Artykułem 15.1. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych ochroną interesów finansowych EU, NA może odzyskać należną jej kwotę w powyższy sposób przed upływem ustalonego terminu zwrotu. Upřednia zgoda Beneficjenta nie jest w takim przypadku wymagana.
- 18.4 Opłaty bankowe wynikające ze zwrotu kwot należnych NA obciążają wyłącznie Beneficjenta.
- 18.5 Beneficjent przyjmuje do wiadomości, że niespełnienie żądania zwrotu danej kwoty może skutkować podjęciem wobec niego przez NA kroków prawnych zgodnie z prawodawstwem krajowym.

ARTYKUŁ 19 - KONTROLE I AUDYTY

- 19.1 Beneficjent zobowiązuje się do dostarczenia wszelkich szczegółowych informacji, w tym informacji w formie elektronicznej, na żądanie NA, KE czy innych uprawnionych przez NA lub KE organizacji zewnętrznych w celu weryfikacji właściwej realizacji projektu i postanowień niniejszej Umowy.
- 19.2 Beneficjent zapewni NA i KE dostęp do oryginałów wszystkich dokumentów dotyczących realizacji niniejszej Umowy, w szczególności do dokumentacji księgowej i podatkowej, w tym dokumentacji wpływów i wydatków związanych z działaniem lub w wyjątkowych i odpowiednio uzasadnionych przypadkach, do poświadczonych kopii oryginalnych dokumentów dotyczących Umowy, na dowolnym nośniku zapewniającym zgodność z przepisami prawa krajowego, przez okres pięciu lat od daty płatności końcowej lub wezwania do zwrotu kwoty należnej NA.
- 19.3 Beneficjent zgadza się, że NA, władze krajowe nadzorujące NA lub KE mogą przeprowadzić audyt wykorzystania dofinansowania, bezpośrednio przez swoich pracowników lub przez inną upoważnioną organizację zewnętrzną, działającą w jej imieniu. Taki audyt może być przeprowadzany przez cały okres realizacji działania do daty wypłaty płatności końcowej i przez okres pięciu lat od jej wypłaty. W odpowiednich przypadkach ustalenia audytu mogą prowadzić do wydania decyzji przez NA o zwrocie wypłaconych kwot.

- 19.4. Jeśli po dokonaniu kontroli okaże się, że działanie, które zostało sfinansowane w formie ryczałtu, nie odbyło się, a Beneficjentowi wypłacono nienależną kwotę, NA będzie uprawniona do odzyskania wypłaconej kwoty ryczałtowej. Jeśli Beneficjent przedstawił nieprawdziwe oświadczenia, NA może nałożyć kary umowne zgodnie z Artykułem 12.
- 19.5 Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia pracownikom NA i KE oraz organizacji przez nie upoważnionym prawa dostępu do miejsc i pomieszczeń, gdzie realizowane jest działanie oraz do wszelkich informacji, w tym w formie elektronicznej, niezbędnych do przeprowadzenia takich audytów.
- 19.6 Na mocy Rozporządzenia Rady nr 2185/96 (Euratom, WE) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1073/1999 (WE), Europejskie Biuro ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawnione do dokonania kontroli w siedzibie Beneficjenta, zgodnie z procedurami określonymi we właściwych przepisach prawa UE uchwalonych w celu ochrony interesów finansowych UE przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami. W uzasadnionych przypadkach ustalenia takich kontroli prowadzić mogą do wydania przez NA decyzji o zwrocie wypłaconych kwot.
- 19.7 Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu będą przysługiwać te same prawa dotyczące kontroli i audytu, w szczególności prawo dostępu, co NA.